

Андріїв Аліна

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Апостолук О.З)

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Вітчизняна система охорони здоров'я перебуває в умовах трансформаційних змін. Цим змінам сприяють динамічні суспільні трансформації в Україні, проведення медичної реформи, а також світові глобалізаційні процеси. Також стрімко відбувається процес розвитку медичних технологій, зростання споживчого попиту на медичні послуги. Будучи багаторівневою і розгалуженою структурою, система охорони здоров'я під впливом змін зовнішнього середовища формує нові підходи щодо організаційно-функціональної діяльності закладів охорони здоров'я.

Національна стратегія реформування медичної сфери України на період 2015-2020 роки визначає ключові проблеми, потенційні напрямки і шляхи їх розв'язання для формування нової державної політики у цій галузі, включаючи глибинні нормативні, організаційні зміни та впровадження нових фінансових механізмів.

За умов змін зовнішнього середовища заклади охорони здоров'я відчувають необхідність постійної адаптації до нових викликів і змушені вносити корективи в свою діяльність, базуючись на трьох основних засадничих принципах: орієнтованість на людину, орієнтованість на результат, орієнтованість на втілення кращих технологій, кращих медичних практик та кращого медичного досвіду.

Таким чином, виходячи з трансформаційних змін медичної галузі під впливом змін зовнішнього середовища, заклади охорони здоров'я потребують адаптації до цих змін, а управління ними обумовлюють формування якісно нових підходів до їх управління, реформування їх організаційно-функціональної діяльності, розробки нових моделей взаємодії з механізмами державного управління.

Всі організації охорони здоров'я мають спеціально розроблену

структуру, яка є необхідною умовою виконання поставлених перед ними завдань – медичне обслуговування населення. Структура закладу охорони здоров'я обумовлена чіткими і конкретними інструкціями, функціональними обов'язками, положеннями про його роботу в цілому, та кожного структурного підрозділу. Структура закладу охорони здоров'я та інші не врегульовані законом питання, пов'язані з його діяльністю, визначаються статутом закладу. Організаційна робота медичного закладу визначається такими документами: статутом лікарні; схемою організаційної структури закладу охорони здоров'я (лікарні); порядком внутрішньої організації та сфери діяльності структурних підрозділів; розподілом обов'язків працівників; посадовими інструкціями працівників.

Існують суттєві відмінності в різних видах закладів охорони здоров'я, що впливають на організацію управління ними. До них відносяться: сфера діяльності (лікувальні заклади, спеціалізовані, санітарно-профілактичні, медико-соціального захисту, тощо); організаційно-правова форма (державні, комунальні, приватні, відомчі, тощо); – розмір; інші.

Держава застосовує різноманітні засоби і механізми регулювання діяльності закладів охорони здоров'я: державне замовлення, державне завдання; кадрове забезпечення; ліцензування, акредитація, патентування; сертифікація та стандартизація; застосування нормативів; надання інвестиційних, податкових та інших пільг; надання дотацій, компенсацій, цільових інновацій та субсидій.

Пошук шляхів удосконалення роботи закладів охорони здоров'я, підвищення якості надання медичних послуг має здійснюватися на підставі всебічного та постійного аналізу їх організаційно-функціональної діяльності та на основі якого відбувається корекція їх діяльності в умовах адаптації до змін зовнішнього середовища. До функцій управління сучасними закладами охорони здоров'я відноситься цілий ряд функцій. Це: обґрунтування та визначення цілей, аналіз, планування, організація,

мотивація, контроль, координація, регулювання, прогнозування, представництво. Оцінити ефективність їх діяльності можливо за допомогою функціонального аналізу.

Функціональний аналіз діяльності закладів охорони здоров'я полягає в обліку, аналізі та оцінці інформаційного потоку, що характеризує організаційний та функціональний механізм закладу охорони здоров'я.

Основні цілі функціонального аналізу наступні:

- 1) визначення конкретних завдань і мети діяльності;
- 2) визначення причинно-наслідкових зв'язків об'єкта дослідження;
- 3) вибір показників, що характеризують об'єкт дослідження та методів їх кількісного виміру;
- 4) оцінка отриманих показників з позиції ефективності функціонування об'єкта дослідження;
- 5) визначення факторів реального та можливого впливу на показники, що характеризують об'єкт дослідження;
- 6) пошук управлінських рішень відносно отриманих результатів.

Комплексний організаційно-функціональний аналіз закладів охорони здоров'я включає оцінювання всіх організаційно-функціональних напрямків його діяльності за допомогою сучасних методів організаційної діагностики та комп'ютерних технологій. Об'єктами такого аналізу є головні області його діяльності: медперсонал, фінанси, оцінка ефективності організаційної структури медзакладу, оцінка основної його діяльності з надання медичних послуг, оцінка системи управління, прогнозування його діяльності при зміні організаційної структури і адаптації до змін зовнішнього середовища.

Отже, реалізація важливих завдань діяльності закладів охорони здоров'я в умовах адаптації до змін зовнішнього середовища має ґрунтуватися на вичерпній інформації про їх реальний стан, що передбачає здійснення організаційно-функціонального аналізу.

Використані джерела

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Гол. ред. В.Т. Бусел. К.: Ірпінь ВТФ «Перун», 2007. С.1405.

2. Вознюк Т. Г. Менеджмент навчально-виховного процесу. К. : Здоров'я, 2002. 128 с
3. Даниленко Л.І. Модернізація змісту форм і методів управлінської діяльності директора загальноосвітньої школи : Монографія. К. : Логос, 1998. 140 с.
4. Маркуш М. А. Організаційно-структурні функції змагальності: системний аналіз. *Часопис Київського університету права*. 2013. № 2. С. 389-395.

Бербеца Юлія

(науковий керівник: д. е. н, професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ Монастирський Г.Л.)

ПРОСТОРОВО-ТЕРИТОРІАЛЬНА ПРИРОДА ГРОМАД

Одним із найбільш складних і актуальних завдань на шляху демократизації суспільно-політичного життя України є реформування системи місцевого самоврядування, основним суб'єктом якого є громада.

У 2015 році Верховна Рада України прийняла Закон «Про добровільне об'єднання територіальних громад». Цей закон регулює відносини, що виникають у процесі добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст. Він визначає основні умови добровільного об'єднання територіальних громад: у складі не може існувати іншої територіальної громади, територія має бути нерозривною, має бути розташована в межах однієї області. При добровільному об'єднанні беруться до уваги історичні, природні, етнічні, культурні та інші чинники, якість та доступність публічних послуг не можуть бути нижчими ніж до об'єднання [1]. Як бачимо, основна частина умов об'єднання громад стосується просторово-територіальних чинників. Учасники проекту «Підтримка децентралізації в Україні» висувають певні рекомендації щодо формування громад, зазначають, що оптимальним є соціально-економічний варіант такого формування, а тому його слід брати як основний. Так, при визначенні меж громад доцільно дотримуватися